

Position Paper TIP

Governance EID Nederland

TIP

www.trustedinformationpartners.nl

Inleiding

Een veilige en betrouwbare digitale identiteit is essentieel voor de Nederlandse samenleving. Om als burger en ondernemer makkelijk online zaken te kunnen doen met de overheid maar ook in particulier handelen, denk aan het kopen van een huis.

In Nederland zijn - naast de wetgevende initiatieven zoals de Wet Digitale Overheid - private en publieke partijen een initiatief gestart om een vertrouwd ecosysteem op te zetten dat bijdraagt aan zo'n veilige en betrouwbare digitale identiteit. Aan deze publiek-private samenwerking, genaamd Trusted Information Partners (TIP), nemen momenteel de volgende partijen deel: Cleverbase (Nederlandse QTSP scale-up), DOCCO, Hypotheek Datanetwerk (HDN), Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs (NVM), ING, SBR Nexus, Intermax, VISMA, Digicampus, Belastingdienst, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Urgentie

Zowel in Nederland als in Europa raakt de discussie over digitale identiteit in een stroomversnelling. In juni 2021 is een voorstel voor herziening van de eIDAS verordening door de Europese Commissie gepubliceerd. Deze regelt - naast de huidige erkenning van nationale eID's, betrouwbaar inloggen en de voorwaarden/vereisten voor eID spelers - nu ook het gebruik van Europees erkende wallets binnen de interne markt. Wij dragen vanuit TIP graag bij aan de ambities van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, zoals geformuleerd in de Wet Digitale Overheid en ook bekrachtigd in het regeerakkoord en de Hoofdlijnenbrief BZK. Wij herkennen ons in de wens digitale identiteit op basis van publieke waarden zoals veiligheid en participatie te ontwikkelen. Wij geven in dit stuk daarom onze visie en uitgangspunten van onze werkwijze mee, waarover we graag in gesprek gaan. Op deze manier kunnen wij elkaar versterken.

Onze visie

Met TIP gaan we voor een digitale samenleving waarin partijen - zowel individuen, bedrijven als overheden - op het hoogste betrouwbaarheidsniveau onderling digitaal zaken doen, waarbij de betrokkenen regie hebben over hun gegevens; een digitale samenleving waar online vertrouwen is gebaseerd op betrouwbaarheid en rechtszekerheid.

We leggen de basis voor een ecosysteem dat vertrouwde gegevensuitwisseling en authenticatie op het hoogste niveau (onder eIDAS) in de praktijk brengt. Om dit te realiseren werken de partijen samen aan de vormgeving van een domein-overstijgend afsprakenstelsel dat onder andere toeziet op de besluitvorming rond de toepassing van technische standaarden. Bredere einddoelen zijn dat TIP bijdraagt aan Nederland als koploper in het toepassen van vertrouwensdiensten en dat TIP door de samenwerking, standaarden en expertise stimuleert dat er veiliger en breder bruikbare middelen voor handelingen rondom digitale identiteit tot stand komen.

Praktijk voorop

Wij delen de ambitie dat Nederland voorop loopt bij het ontwikkelen van een veilige en betrouwbare digitale identiteit. Burgers en ondernemers die zelf online handelingen makkelijk en effectief kunnen doen dragen wezenlijk bij aan een verantwoorde digitalisering. De partijen in TIP willen zo'n digitale identiteit in de praktijk brengen - binnen de bestaande wet- en regelgeving maar met een schuin oog naar toekomstige (EU) ontwikkelingen. Concreet betekent dit voor ons dat wij het mogelijk willen maken dat degene die een handeling wil verrichten zich kan identificeren en zijn handeling kan bevestigen. Dus een (gekwalficeerde) elektronische handtekening kan zetten.

TIP maakt afspraken over het gebruik van technische standaarden en borgt de beschikbaarheid van deze standaarden en de minimaal noodzakelijke functionaliteiten om partijen in staat te stellen om diensten te ontwikkelen waarmee burgers en organisaties eenvoudig en betrouwbaar digitaal zaken kunnen doen. Deze standaarden en functionaliteiten zijn naar hun aard domein-overstijgend en zien toe op het mogelijk maken van veilige informatieuitwisseling.

Samen met de deelnemende partijen is een roadmap voor 2021 en 2022 opgesteld. Deze brengen we tot uitvoer via de volgende punten:

1. **Techniek:** het vaststellen van technische specificaties. Binnen TIP werken we volgens drie plateau's. In het eerste plateau werken we aan concrete implementatie van digitaal ondertekenen, in plateau 2 aan technische specificaties voor data- uitwisseling en in plateau 3 aan wallets. In deze drie plateaus worden de normen en ETSI standaarden besproken die nodig zijn bij functionaliteiten en attributen bij gegevensuitwisseling - en in de toekomst- wallets.
2. Het uitvoeren van pilots die de concrete werking van het ecosysteem als geheel laten zien: bijvoorbeeld in de pilot 'wonen' zijn een aantal grote stappen gezet.
3. **Governance:** implementatie van de governance van TIP. Om te zorgen voor de totstandkoming en duurzame exploitatie van het ecosysteem op de juiste manier beheerd en aangewend wordt, is o.a. een vehikel (onafhankelijke entiteit) nodig.
4. Vergroten van de TIP reikwijdte. Zo hebben Digidentity (Qualified Trust Service Provider), QuoVadis (QTSP) en eHerkenning toegezegd om deel te nemen aan het samenwerkingsverband.
5. Kennisdeling, -borging,-ontwikkeling: o.a. in samenwerking met TU Delft/ Digicampus.

Onze praktijkgerichte aanpak biedt naar onze mening een sterke basis voor de implementatie van eIDAS voor zowel de originele verordening als voor de herziene versie.

Visie op ons ecosysteem: open, domeinoverstijgend en hoogste betrouwbaarheidsniveau

Zoals gezegd herkennen wij de wens - zoals in de Hoofdlijnenbrief geschetst - om als basis uit te gaan van publieke waarden. Openheid staat centraal in onze aanpak. Wij zorgen dat de afspraken en standaarden die wij maken ook voor andere sectoren en domeinen toepasbaar en bruikbaar zijn. Elke partij kan zich aansluiten. Daarnaast breiden wij het samenwerkingsverband ook actief uit met andere partijen zoals andere QTSP's. We werken domeinoverstijgend en zorgen dat de afspraken en functionaliteit die we maken zowel binnen, als tussen domeinen (woon- of zorgdomein etc) te gebruiken zijn. Verder werken we volgens het hoogste betrouwbaarheidsniveau door gebruik te maken van gekwalificeerde vertrouwensdiensten, zoals die in de Europese eIDAS verordening zijn gedefinieerd.

Tot slot kiezen wij voor een publiek-privaat model waar verschillende soorten partijen samenwerken: overheid, wetenschap, bedrijfsleven en uitvoeringsinstanties. Op deze manier zorgen wij er niet alleen voor dat het hele scala aan handelingen rondom digitale identiteit worden meegenomen, maar tonen we praktisch aan dat digitale identiteit alleen in samenhang effectief en bruikbaar kan worden vormgegeven.

Mogelijkheden om deel te nemen in TIP

TIP bouwt de komende tijd verder aan het ecosysteem. Tegelijk - zoals aangegeven - zijn er nationale en Europese beleidsprocessen waar digitale identiteit en de toekomstige invulling ervan wordt besproken. Met deze paper willen wij meegeven wat onze positie is in dit gesprek. Een breed bruikbare digitale identiteit, omkaderd door een publiek-privaat ecosysteem waar de focus ligt op publieke waarden en de hoogste veiligheidsstandaard, lijkt ons een zinnige bijdrage aan de discussie over hoe we in Europa digitale identiteiten willen opzetten.

TIP is een open stelsel waarbij er voor partijen verschillende opties zijn om aan te sluiten:

- Werkgroepen, Platform Overleg of Bestuurlijk Overleg;
- Momenteel werken we ook aan een adviserend- meer vrijblijvend- gremium voor het Bestuurlijk Overleg zoals een adviesraad.

TIP wordt ook graag betrokken in relevante overleggen, vanuit de waarden en inzet die wij delen én om te laten zien dat Nederland hierin al een goede 'case study' heeft hoe digitale identiteit verantwoord in de praktijk gebracht kan worden. Met TIP willen we die digitale identiteit goed gaan vormgeven, en laten zien wat het betekent de toepassing van vertrouwensdiensten en potentieel ook voor de verantwoorde invulling van datawallets.